

Latweefchhu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 21. Zettortdeena 22trâ Mei 1824.

No Ni h g e s.

Ta augsta Keiserene mahte isgahjuschâ ruddeni atkal II semneekus apschinkojuki, par to, ka eefsch sawas semneeku buhschanas, lohpâ un dahrstu kohpschanas wissuwairak paschi peespeeduschees un wairak isdarrijuschi, ne ka zitti. Weens semneeks dabbuja fudraba fruhsi, par to, ka winna lauku wisslabbaki bij apstrahdati; zits arri fudraba fruhsi par to smukaku nammu, ko bes Krohna palihga bij uszehlis, un par to skaidribu un pareisibu, ko te eefschâ atradde; 2 semneeki dabbuja ifkatrs fudraba bikkeli par to, ka winneem tahs labbakas gohwis bisa; par wisslabbakeem diweju gaddu un weena gadda telleem divi semneeki dabbuja fudraba sahls traufus un weens fudraba karroti; par wissulabbahim aitahm weens dabbuja fudraba schkehdii; weens dabbuja fudraba schkhwipar wisslabbaku bischu dahrstu; par to labbaku dahrsta kohpschamu weens dabbuja fudraba sahls traufu, un par to labbaku darbu no kohku leetahm weens fudraba bikkeli dabbuja.

Muhfu zeenigs General - Gubernatora kungs jan pehrnâ gaddâ augsta Keisera preefchâ bij peeminnejis par skohlmeisteru ismahzischamu preefch semneeki laudim, jo divi Iggauuu mahzitaji, prohti tas prahwests Masing un tas basnizas kungs Nosemplaenter preefch Tehrpattes un Pernawas aprinkeem scho lohti waijadsign leetu gribb us servi neint un divi skohlmeisteru skohles gribb uszelt. Schileela un labba leeta no augsta Keisera taggad irr apstiprimita. No ifkatras kirspehles, kas pee winneem aprinkeem peeberr, weens samannigs jauneklis 18 libds 19 gaddu wezs taps islassihts, schee palifs 2 jeb 3 gaddus skohlmeisteru skohle un taps ismahziti:

1) Pareisi un ar prahtu lassiht (ne no dseefmu grahmataas ween, bet no wissadahim grahmatahm ta lassiht, ka wissi, kas dsird, to labbi saproht).

2) Smukki un pareisi rakstiht.

3) Nehkinah,zik semneeki laudim waijaga.

4) Pareisi basnizas dseefmas dseedah, ta ka tschetras balsis ifkatra sawadi dseed un ka tatschu wissas jaufi fastkanna.

Wehl winni taps jo pilnigi eefsch svehtas fizibas ismahziti un no dabbas buhschanas, un kas pee mesas wesselibas usturrefchanas waijaga irr, winneem arri taps mahzibas dohtas, ka finna prahtu zillaht us Deewa darbeem un ka finna isfargatees no mahnu tizzibas. Par to laiku, kad skohle ne taps turreta, wasfarâ un kad labs laiks irr, taps peerwesti pee dahrstu un auglu kohku kohpschanas; seemâ jeb kad skifts laiks, kahdu ammatu isnemsees. Kad schee kirspehles skohlmeisteri buhs ismahziti, kad eefsch kirspehles skohlehm atkal zittus skohlmeisterus preefch pagastu skohlehm tapatt ismahzih. — Par to usturrefchanu scho skohlmeisteru skohlu kirspehles draudsehm jagahda un par ifkatru jaunekli ifgaddâ taps dohti: 6 puhri rudsu, 3 puhri meschu, 3 puhri eesala, 1 puhri puppu, us trim jaunekleem muzza sahls, us tschetreem muzza rengu, un par ifkatru 150 Rubb. Banko par gaddu.

Muhfu zeenigs General-Gubernators gribb par wissu Iggauuu semmi tahdas skohlmeisteru skohles lift eezelt un us tahdu paschu wihsi arri par Latweescheem Widd- un Kursemme gahdaht.

No Ja u n - S u b b a t e s.

Tanni 16tâ April usgahje Subbates eedsihwotajeem leela nelaime. Weena Kreewu dischlera mahjâs zehlehâ wakkara ap pulksten II

ugguns (wehl ne sinn ihsti, woi no neapdohmibas, woi no laumas firds), zaur fo ihfa laikā II mahjas ar wissahm farwahm ehfahm tappe pelndōs listas. Zeem nabbagu lautineem, kam wissa winna masa manta pohstā gahjusi, buhtu wajadsejis baddu mirt, ja tee zeenigi kaimau fungi ne buhtu par winneem apschehlojuschees, un tannis pirmejās deenās pehz schihs nelaines wairak ne kā 50 puhrus labbibas un 100 sudra- ba rubbulus fainettuschi, kas no diwi schinni meestā dīhwodameem fungem starp teem no- degguscheem peenahkami tohp isdalliti. — Pee schihs nelaines rahdijabs itt ihpaschi arridsan to eedīhwotaju un faradi to schihdu labs un pateizigs prahts prett to zeenigu daktera Wal- tera fungu, kas teem nabbagu lautineem alla- schin winna meefas kaites ar schehligu firdi un bes wissas naudas kahribas bij palihdsejis. Mu- bija winneem tas laiks nahzis, farus parradus prett winna atlihdsmahrt. Ar leeleem pulkeem tee sapulzingajahs ap winna, widdū starp diwi deggofschahm mahjabm stahwedamu nammu, isnessie wissas winna leetas no ta pascha, bes ka kaut kas buhtu suddis, un allasch brehfdami- lai degg, kas degg, kad tikkai muhsu mihla daktera mahjas no ugguns ne tohp aisenetas! tahs arridsan laimigi isglahbe. — Wehl ohtrā deenā fazzijs weens schihs, kam pascham mah- jas nodegguschas, us pasihstamu zaurbraufda- mu fungu: gan man wairak ne kā par 300 fidr. rubleem skahdes bijisi, bet es teizu tomehr Deewu, fa winsch tikkai muhsu dakteri no breefahm un nelaines schehligi isfargajis. — Ta zaur behdahm tohp dsemdeiti labbi tikkumi. —

No La sch u m u i sch a s.

Muhsu labs un ustizzigs mahjitaits Stenz- der muhs irr atstahjis un pee Deewa aissgahjis. Winsch flussā garra un lehnā prahā dauds fo eefsch sawas draudses strahdajis un apgahdajis, par fo winna eefsch pateizibas ilgi peeminesim. Winsch par wissu muhschu wessels bijis, nomirre- peepeschti ar assins weinschanu; 26tā April mehnescha deenā mchs winnu paglabbajam. Dands mihlestibas assaras no draudses behrnu azzim us winna kappu birst, un jebeschu mirris, winsch dīhwo muhsu firdis.

Eefsch wahzu Alwischm lassa, ka weenas fahdsches eedīhwotaji, kas preefschlaika zaur dserfchanu pee kaimineem negohdā, un pee pa- schas sawas buhschanas tukschi bij tappuschi, wissi kohpā farummajuschees un weens ohtram rohku us to irr dewuschi, ka wairs brandwihnu ne rems mutte un ka allu ween par labbaku dsehreenu gribb bruhkeht. Ne warr finnaht, woi schee lautini pastahwigi pee schihs labbas apnemfchanas paliks, bet pa peezeem mehne- scheem wissa winna draudse pateesi no wissa brandwihna aisturrejusees, un zaur to parah- dijusi, fo zilweki eespehj, ja paschi tikkai no teefas gribb! — Kad wiss eefahkums gruhts, itt ihpaschi pee firds un dīhwoschanas labbo- schanas, un kad jau 5zus mehneschus no wissas brandwihna dserfchanas isfargajuschees, tad warr zerreht, ka winni Wahzemneeki arri pa- teesi isdarrihs, fo apnehmischees. — — —

Wehl no Wahzemmes raksta, ka tannī leela pilzatā, fo Frankfurt sauß, par turgus laiku behrnu par naudu rahdija, kas puisens 5 gad- du wezs un 5 pehdas garsch. Schis milsu behrns welk gnis pohdus, zittadi labbi un pa- reissi audsis, galwa ittin smukka. Winna tehws irr semneeks, turrigs gohda wihrs Wahzemme,

* * *

Zettortas mihflas usminneshana (statt. Nr. 17. f. g.): Ezzeschi.

P e e k t a m i h f l a.

Kur es eemu, tur wiss kriht,
 Spöhscheem sohbeem dohdahs,
 Ehdeligs jekurru brihd,
 Uhtri pehdas pleschahs.
 Pukkes schnaugt un wahrpas kohst,
 Tas irr man par preeku,
 Bet raug': zilweks nem to nohst,
 Man atstahj ne necku.
 Par to winnam puhsisch gan,
 Stihwi kauli nahk zaur man.

R. S.

T e e f a s fluddin a sch a n a s.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreenu Walsts u. t. j. pr., tohp no Palangas pagasta-teefas wissi parradu de- wejt ta islikta Palangas muishas fainneeka Zahna

Klabbi jeb winna seewas Margreeta, par kurru man-
tu zaur schihs deenas spreedumu konfurse spreesta,
zaur scheem rafsteem aizinati, pee saudeschanas far-
was teefas eelsch 2 mehnescuem, prohti lihds 3otai
Zuhni mehnescua deenai, kas par to weenigu un
isflehsamu terminu irr nolikta, ar sawahm prass-
chanahm woi paschi, woi zaur geldigeem weetne-
keem, ka irr wehlehts, scheit atnahkt, sawu leetu
parahdiht un fagaidiht, ko teesa spreedihs. To buhs
wehrâ nemt!

At Palangas pagasta-teefas appaefschrastu un
schgeli islaists 27tâ Aprila 1824.

2

(S. W.) Brueckus, pagasta-wezzakais.

(Nr. 30.) F. Eggier, pagasta-teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Beiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Alschwangas pagasta-teefas wissi parradu-
deweji to Alschwangas fainneku Buhzmann Schibbe
Ahdam, Klinge Kahrl, Dischahl Janne un Sluhse
Inte, kurri sawas mahjas nodewuschi, pehz ta §. 493.
to Kursemmes senneku likkumu aizinati, lai pee
saudeschanas sawas teefas lihds 20to Zuhni f. g. ar
sawahm prasschanahm un parahdischanahm, ka
wehlehts, peeteizahs. To lai nem wehrâ!

Alschwang 18tâ April 1824.

1

(S. W.) Us tizzibu,

Meyer, pagasta-teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Beiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Almahles pagasta-teefas wissi parradu de-
weji ta islikta Regges-muischias fainneeka Kalnarray
Brenz, par kurru manu schodeen konfurse nospreesta,
aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas lihds
21mo Zuhni f. g. ar sawahm prasschanahm un pa-
rahdischanahm, ka wehlehts, peeteizahs. To lai
nem ikatrs wehrâ!

Almhale 19tâ April 1824.

1

(S. W.) Us pawehleschanu,

Meyer, pagasta-teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Beiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Dohbeles pagasta-teefas wissi tee parradu
deweji ta Krohna Dohbeles muischias fainneeka Osil-
ne Zurr, kas sawas mahjas newarredams dehl irr
nodewis, un tapehz ka winna parradi winna manu
pahrkajpi, kas konfurses prazzesis schodeen spreests,
zaur scho wissi un katri parradu prassitaji, kurreem
kahdas meklechanas pee tahs mantas ta islikta fain-

neeka Osilne Zurriraib, uefaulki, pee pasaudefcha-
nas sawas taisnibas eelsch laika no diwi mehnescuem,
tas irr lihds 20tu Zuhni f. g., kusch par
weenigu ieflehsamu un peedohdamu terminu nolikts
tappis, few ar sawahm prasschanahm un winnu
parahdischanahm pee schihs teefas us taisnig wihi
peeteizahs un to tahaku pehz likkumu preefschrafschau-
nu fagaida. Dohbeles pagasta-teesa 20tâ April 1824.

(S. W.) Brauke, pagasta-wezzakais. I

(Nr. 106.) L. W. Ewers, pagasta-teefas frihweris.

* * *

No Preekules pagasta-teefas tohp wissi parradu-
deweji ta frohderer Ernst Lübeck, par kurru manu
zaur augstoku pawehleschanu schinni deenâ konfurse
spreesta, scheitan eelsch diwju mehnescu starpas,
prohti lihds 9to Zuhli 1824 preefschâ aizinati, ka ik-
weens, kam kahda meklechanu buhtu, pee laika
pats jeb zaur geldigeem weetneekem peeteiktees un
to tahaku teefas spreedumu wehrâ nemt warr.

Preekules pagasta-teesa 1mâ Mei 1824. 2

(S. W.) Adam Jahn, preefschfehdetais.

(Nr. 98.) F. Sander, pagasta-teefas frihweris.

* * *

No Wezzfaules muischias pagasta-teefas wissi tee,
kam taisnas prasschanas pee ta fainneeka Daboling
Gohst, kas sawas mahjas nodohd un pee tafs man-
tas to scheitan nomirruschu fainneku Kreyne Kas-
sche un Kreklen Mikkell, par kurru manu no wisseem
trim fainneekem zaur schihs teefas deenas spreedumu
konfurse irr nolikta, tohp faijinati, lai 3otâ deenâ
Mei mehnescua schi gadda pee schihs pagasta-teefas
peeteizahs. Wezzfaules pagasta-teesa 1tâ April
1824. I

(S. W.) A. Kundschien, pagasta-wezzakais.

(Nr. 117.) F. Rousset, pagasta-teefas frihweris.

* * *

Wissi parradu deweji to pee Bauskas Pilles mui-
schias peederrigeem fainneekem Schigle Fehlab un
Sukke Indrik, kurri sawas mahjas paschi nodohd,
ne warredami wairs par fainneekem buht; un par
kurru manu konfurse spreesta, tohp scheitan no
Bauskas Pilles muischias pagasta-teefas aizinati, lai
ar sawahm taisnahm prasschanahm 26tâ Zuhni
mehnescua schi gadda Bauskas Pilles muischias
pagasta-teefas atnahkt.

Bauskas Pilles muischias pagasta-teesa 1mâ Mei
1824. 2

Fehlab Tippin, pagasta-teefas wezzakais.

Ramman Jahn, pagasta-teefas preefsch-
detais.

(Nr. 40.) Fr. Lebz, pagasta-teefas frihweris.

* * *

No Bauskas Pilles muischias pagasta-teefas tohp
wissi tee, kam kahdas taisnas prasschanas pee ta

Baukas Krohna mescha farga un saimneeka Vittiska
Jahna irraid, kas sawas mahjas nodohd, tohp scheitan no schihs teesas aizinati, lai ar sawahm taisnahmi
präfischchanahm lihds 26tai Juhni mehnescsha deenai schi
gadba pee schihs teesas atnahf.

Baukas pagasta-teesa tmâ Mei 1824. I

Jehlab Tuppin, pagasta-teesas wezzakais.

Ramman Jahn, pagasta-teesas peefeh-
detais.

(Nr. 41.) Fr. Leß, pagasta-teesas frihweris.

* * *

Kam kahdas taifnas präfischchanas pee Baukas
Villes muischas saimneekem Vahrup Krishjahn un
Behrsin Jahn, furri ar nahwi aigghajuschi, irraid,
lai pee schihs teesas wissuwehlak lihds tai 26tai Juhni
deenai schinni gaddâ meldejahs.

Baukas Villes muischas pagasta-teesa tmâ Mei
1824. I

Jehlab Tuppin, pagasta-teesas wezzakais.

Ramman Jahn, pagasta-teesas peefeh-
detais.

(Nr. 42.) Fr. Leß, pagasta-teesas frihweris.

* * *

Kad weens mehns puiss, Frizzis wahrdâ, 25 zu
gaddu wezs, preefsch kahdu laiku no Daigoles (De-
guhnen) Krohna muischas aishbehsis, kur papreefsch
dauds sahdsibas bij padarrijis, tad ta Kandawas pa-

gasta-teesa par scho puiss scheitan darra sinnamu,
zerredama, ka ne kur scho puiss ne uenemis, bet ka
to fanemis un us Kandawu pee schihs teesas at-
fuhths.

Kandawas pagasta-teesa 2trâ Mei 1824. 2

Us teesas pawehleschanu,
(Nr. 111.) J. D. Külp, pagasta-teesas frihweris.

Zittas flubbinaschanas.

Septindesmits flauzamas gohwis un zitti krohgi
tohp us arrenti isdhawati, un arri labs waggare par
usraugu tohp mellehts. Plaschaku sinnu par schahm
leetahm warr dabbuhrt Rumbes muischâ, Dohbeles
Kirspehlé. I

* * *

Tas tirgus Wikstene muischâ, kas preefsch laikâ
Mahries Madleenes deenâ pehz jauna Kalendera
tappe turrehts, un kas preefsch kahdeem gaddeem us
wezzu krusta pagohdinaschanas deenu tappe pahr-
zelts, nu ofkal us to jaunu Mahries Madleenes dee-
nu, prohti us rotu Juhli taps turrehts. Par scho
tirgus pahrzeltschanu us to paschu deenu, kurrâ
preefschlaika tappe turrehts, rakst iau irr aissuhiti
us Zukumes Pilsfunga teesu un scheitan par to
wisseem tohp sinnamu darrihts. Wikstenê, Faunash-
pils Kirspehlé, 8tâ Mei 1824. 3

David Stobbe, muischas pahrwalbitais.

Maudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihge tannî 19tâ Mei 1824.

	Sudraba naudâ. Rb. Kp.		Sudraba naudâ. Rb. Kp.
3 Rubbuli 76 ¹ Kap. Papihru naudas geldeja	I —	I Pohds kannepu	tappe mafahats ar
5 — Papihru naudas . . . —	I 33	I — limnu labbakas surtes — —	I — —
1 jauns Dahlberis	— —	I — — fluktakas surtes — —	2 50
1 Puhrs rudsu . . . . . tappe mafahats ar	85	I — — tabaka . . . . . — —	2 —
I — kweeschu . . . . . — —	I 25	I — — bsefes . . . . . — —	75
I — meeschu . . . . . — —	60	I — — sveestia . . . . . — —	75
I — meeschu = putraimu — —	I 10	I — — muzzza filku, preeschu muzzâ — —	2 25
I — ausu . . . . . — —	60	I — — wihschnu muzzâ — —	5 75
I — kweeschu = miltu — —	I 80	I — — farlanas sahls . . . — —	6 —
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	I 50	I — — rupjas leddainas sahls — —	6 50
I — rupju rudsu = miltu — —	I 10	I — — rupjas balatas sahls — —	5 50
I — sirau . . . . . — —	I 20	I — — smalkas sahls . . . — —	4 75
I — limnu = fehklas . . . — —	2 25	I — — — — — — — — — —	4 50
I — kannepu = fehklas . . . — —	I 35	50 Graschi irr Warra ieb Papihres Rubbuli un	
I — limmenu . . . — —	5 —	Warra nauda slahw ar papihres naudu weenâ	
		mafah.	

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 220.